

БЛАГОВѢСТНИКЪ

ДУХОВНА ГАЗЕТА ДЛЯ ПÔДКАРПАТ. РУСИНОВЪ

Редакція, адміністрація, експед..
Выдавництво Чина св. Василія В.
въ Ужгородѣ, Раковція ул. ч. 54.

Окtoberъ
1931

Предплата на цѣлый рокъ 10 Кч.
за границею 17 Кч.; до Америки
пôвъ дол. — Одно число 1 Кч.

Число
10.

Выходить 1-го каждого мѣсяца
Вôдвѣчат. редакторъ: о. Теофанъ Скиба ЧСВВ.

Рôчникъ
XI.

† Вспр. о. Протоигуменъ ЮАКИМЪ ХОМА ЧСВВ.

По тяжк旤. недузѣ заосмотреній св. Тайнами спочивъ у Бозѣ ранкомъ 31 августа о. Іоакимъ Хома довголѣтный Протоигуменъ Чина св. Василія Вел. и вôдвѣчальний редакторъ „Благовѣстника.“ Зъ нимъ зойшла въ могилу многонадѣйна сила и велика пôдпора Чина та Церкви на Пôдкарпатю.

Родився в ôнъ 6 марта 1870 въ Пряшевѣ. Змалку вызначався незвычайнымъ таланомъ, памятю, що не покидали його ажъ до послѣдноѣ хвилѣ. Душу мавъ велику, шляхотну, дѣйсно лицарску, до того огрѣту палкою любовію до Бога. За зазивомъ Божимъ вступає до монастыря и 22 сентября 1892. рока складає монашѣ обѣты. Чинови служивъ върно, його боронивъ якъ рôду матерь. Скоро посля зложеня обѣтівъ ставъ секретаремъ Чина ажъ до 1906., коли то выбрано Його на Протоигумена. Урядъ протоигуменский виконувавъ 25 лѣтъ совѣстно такъ, що той періодъ зачиниється не лише на сто-

ронкахъ Василіянськоѣ хроники, але на скрижахъ Исторіѣ нашоѣ Церкви.

За Його трудами и старанями повстає въ Ужгородѣ величава будовля, де находить захистъ и приютъ руська студіюча молодїжь. Його заходами обновлено Чинъ такъ, що теперъ числить та Провинція понадъ 80 членовъ въ томъ 15 священниківъ, 30 клериковъ 17 братовъ и 35 новиковъ.

Покойникъ працювавъ такожъ перомъ. Сеъ працѣ не кинувъ лише на пару днівъ передъ смертю. Його „Повчанский Паломникъ“ розбійшовся у кѣльканайцяти тисячахъ. Писавъ до часописей про справи Чина и нашоѣ Церкви а вкінци бравъ участъ у „Благовѣстнику“.

Вызначався такожъ неабиякимъ знанямъ въ літургійнихъ и обрядовихъ справахъ. Довгѣ лѣта видававъ на порученя нашихъ епископовъ „Церковный Уставъ“ и послѣдній на 1932, вонъ написавъ тремтячу вѣдь немочи рукою. Уложивъ такожъ „Простоїніе“ по стародавному переданю. И воно вийшло литографично підъ його редакцією въ Мукачевѣ. Словомъ вызначався працювистю и всестороннимъ знанямъ, особливо въ церковныхъ справахъ.

Тому смерть Його проймила жалемъ усѣ серця. Сей жаль выявився въ похоронахъ, що відбулися середъ великого здигу народу, середъ численної участі духовенства. Підкарпатя втратило въ особѣ о. Протоігумена Хомы великого мужа, борця за Його вѣру, а Благовѣстникъ свого покровителя.

Вѣчная Йому Память.

Память 1500 лѣтia Собора Ефезскаго.

**Впр. Клирови и благочестивыи вѣрникамъ богоспасаючи
епархії Мукачевскої и Пряшевскої миръ и спасеня ѿ бдѣ
Господа архіерейскимъ нашимъ благословенiemъ.**

Продовженя.

Вона намъ воспитала и приправила Жертву, довела насъ до надприродного житя и до участи въ житю Пресвятоѣ Тройцѣ. Богородиця дальше физично и душевно участвовала зъ своимъ Сыномъ у спасеню рода людскаго. Въ страстяхъ и смерти Иисуса, смотрѣвшe волю Божу, охотно жертвовала свого Сына, щобы удовлетворити справедливости Божой за цѣлый родъ людской.

Если Иисусъ Христосъ є одинока и перва причина нашего спасеня, Пресвята Богородиця є другою причиною нашего спасеня. Тому молимося Пресвятая Богородице, спаси насъ. (Житя мистично-го Тѣла Иисуса Христа — святоѣ Церкви — найсильнѣйше держить и пôдкрѣпляє Пресв. Евхаристія. Тѣло и Кровь Пресв. Евхаристії приготовила Пресв. Богородиця).

Если маємо то все передъ очима, можемо легко порозумѣти, що заступництво Пресв. Богородицѣ є сильнѣйше и бôльше вôдъ заступництва всѣхъ другихъ праведниковъ.

Пресвята Богородиця є заступница и ходатайница всѣхъ, бôдай-якого званя и достоинства членовъ вѣрныхъ Христової Церкви.

Вона є заступница и ходатайница пастыря и стада монаховъ и свѣтськихъ людей, царੋвъ и бѣдныхъ.

Вона є такожъ посередница всѣхъ милостей. Нема милости, котра бы выдѣлялася безъ участowania Єї. Теперь можемо порозумѣти легко всѣ тѣ прекраснѣ молитвы, найбôльшихъ людей Церкви. Такъ на примѣръ св. Ефремъ говорить: „О Мати Христова! Я живый и мертвый не хочу николи анъ на хвилю вôддалитися вôдъ Тебе. Если на все забуду, на Тебе я николи не забуду. Въ Твою Руку складаю всю надѣю мою и непостижуся во вѣки“.

Св. Прокло молиться: „Мати Божа, Царице неба и земли помилуй и спаси тыхъ, котрѣ уповаютъ на Тебе“. Подобнѣ молитвы находимо и на Востоцѣ и на Западѣ.

VI. Що Пресв. Дѣва Марія є Богородицею, є фундаментальною правдою вѣры.

Правда вѣры, що Преч. Дѣва Марія є Богородицею, є коротко-

исповѣданя фундаментальноѣ правды, обявленоѣ науки о тайнѣ во-
площенія Сына Божого.

Вѣрючи, що Преч. Дѣва є Богородиця, вѣруємо, що въ И.
Христѣ є лишь одна и то Божа особа, и що суть у Него двѣ на-
туры: Божа и чоловѣча. Бо коли исповѣдуємо, що Преч. Дѣва є Бо-
городиця, тымъ самymъ признаємо, що Ісусъ Христосъ є правди-
вый чоловѣкъ. Єслибы Ісусъ Христосъ не бувъ чоловѣкомъ, Марія
немогла бы называтися родителькою. Но мы въ той самий часъ
вѣруємо, що Ісусъ є и правдивый Богъ, бо єслибы не бувъ Богомъ,
Преч. Дѣва Марія не булабы Богородиця. Изъ того слѣдує,
що є одинъ той самий вѣкъ рожденій вѣкъ Отця и въ часѣ
рожденій вѣкъ Марії,proto и єдиносущный зъ Отцемъ и єдино-
сущный зъ Матерю, т.е.: правдивый Богъ и правдивый Чоловѣкъ
въ одній Божій особѣ. Коли исповѣдуємо и вѣруємо, що Пречиста
Дѣва Марія є Богородиця, исповѣдуємо разомъ зъ св. Отцями, що є:

а) Пренепорочна, зачата безъ грѣха,

б) що є дѣвическа мати. Дѣвиця зачала, Дѣвиця носила, Дѣ-
виця родила и Дѣвицею осталася. Мѣжъ всѣми чудесами того свѣ-
та не було ще подобне, говорить св. Григорій богословъ.

„Бувши безъ сѣмени, сталася Матерію Емануила“, толкує св.
Василій Великий, т. е. що Преч. Дѣва Марія є чиста, свята, прене-
порочна и посля того, коли сталася Матерію, Вона є дѣвицею.
„Радуйся дѣвическа Мати“, спѣває св. Іванъ Дамаскинъ. „Ты єси
одна межи матерями чиста Мати а и Дѣва. Радуйся Дѣво, котра
родила єси Сына, одна межи дѣвицями родителька. Дѣвиця и Мати,
чудо надъ чудами“.

(Продовження слѣдує).

Мати двохъ мучениківъ.

Въ мѣсточку Гасеель у Голандії живе ще теперъ старенька 82-
лѣтна п. Єлѣда Адонсь, що мала четырьохъ синівъ и всѣхъ вѣдда-
ла на службу для Господа Бога до монастыря. Вони вступили до
ОО. Францішканівъ. Коли вже сталися священиками виїхали всѣ
разомъ до Китаю на міссію межи поганами. Працювали у викарі-
ятѣ Ічанг, въ мѣсцевості Гугаръ. Въ 1922 року китайцѣ замучили
одного зъ братівъ о. Юліяна Адонса. Теперъ недавно наспѣла вѣ-
домость, що вже другий братъ вѣддавъ свое житя за св. вѣру, а
сімъ братомъ є о. Марінъ Адонсь. Погане дуже любили его. Для

убогихъ и для хворыхъ выявлявъ особливе милосердя, часто зъ нараженямъ своего житя заставлявся за ними, та въ послѣдныхъ часъ, большевицкъ повстанцъ подступно споймали та въ жорстокий способъ замучили його.

Рѣжницѣ мѣжъ нашою Церквою и церквою схизматицкою (православною).

Рѣжниця шеста: Одпusty.

Продовженя.

Християне, що жиуть на сѣй землї и належать до католицкої Церкви, називаються Церквою воюючою, бо мусять єще бороти ся зъ рѣжними покусами. Тѣ, що вже померли и суть єще въ чистилищи, називаються Церквою страждуchoю, бо вони терплять рѣжнѣ кары. А тѣ, що суть вже въ небѣ, називаються Церквою торжествуючою, бо вони вже вѣднесли побѣду надъ ворогомъ.

Мѣжъ сими трьома частинами одної Христової Церкви є тѣсна сполука. Церковь воююча помогає душамъ въ чистилищи молитвами и добрыми дѣлами. А коли тѣ душѣ дѣстануться до неба, моляться за тихъ, що имъ помогали. Всѣ вѣрнѣ Христовѣ моляться за насъ и за душѣ въ чистилищи. Такъ отже взаимно однѣ другимъ помогаютъ, зовсімъ якъ члены людскаго тѣля, коли суть при роботѣ. А що всѣ вони, то є Святѣ въ небѣ, душѣ въ чистилищи и вѣрнѣ Христовѣ на землї, суть одно и творять одну Христову Церковь, якоѣ головою є самъ Христосъ, то и заслуги святихъ Угодниківъ Божихъ могутъ намъ помагати передъ Богомъ и служити до сего, щобы сплатити нашѣ довги, якѣ мы затягнули передъ Богомъ чрезъ грѣхъ. Такъ насъ учатъ св. Отцѣ: Августинъ, Григорій Великий, Анзельмъ, Тома; а св. Йоанъ Золотоустъ такъ каже: „Всѣ мы творимо одно тѣло, тому молитвы, жертвы и благаня одного выпрошують прощеня другимъ“. (Гом. 41. in I ad Gor.) А така сама наука и кат. Церкви.

И тому то ся злука, яка є мѣжъ тими всіми членами одної Церкви Христової мѣжъ Святыми въ небѣ, душами въ чистилищи и вѣрными на землї, се друге жерело, звѣдки вѣдпusty мають таку силу и значѣнє передъ Богомъ. Якѣ мы католики щасливѣ, що всіми членами Христової Церкви! Мы не самѣ, за насъ моляться

Святъ въ небѣ, а коли по смерти дѣстанемося до чистилища, то и ту не будемо опущенѣ, бо и Святъ въ небѣ и вѣрнѣ на земли будуть за нась памятати.

Але якъ сумно и тяжко жити и вмирати схизматикамъ въ Росіѣ! Вони кажуть и научаютъ, що у нихъ, въ ихъ „православній Церкви“ нема ниякихъ вѣдпустовъ, а тымъ самимъ говорять, що въ ихъ Церквѣ нема ниякихъ скарбовъ, якими бы можна було сплатити довги вѣрныхъ передъ Богомъ. Сумне те и дуже сумне вyzнанїе, але правдиве, бо у нихъ не може бути ниякихъ скарбовъ, якъ якъ у католицкїй Церквѣ. А противно, якимъ блескомъ и красою сияє обручниця Христова, Церковь католицка, прикрашена и збогачена такъ великими заслугами Святихъ и самого Ісуса.

Тому и не дивно, що вона такъ щедро роздає тѣ скарби мѣжъ своихъ вѣрныхъ дѣтей, бо на се дѣстало вона поручене и власть вѣдъ самого Ісуса Христа, который сказавъ бувъ до св. Петра: „И тобѣ дамъ ключъ царства небесного“, а вѣддати другому ключъ, якъ було вже сказано, значить вѣддати власть надъ тымъ всѣмъ, що є підъ тими ключами. Отже посля слобъ Ісуса Христа св. Петро дѣставъ таку власть надъ царствомъ небеснымъ. Вонъ то може отвирати небо каючимся грѣшникамъ и усувати все, що имъ спиняє приступъ до неба. А що кары дочаснѣ суть такожъ переною до неба, проте св. Петро и его наслѣдники мають власть вѣдъ самого Ісуса Христа, усувати кары дочаснѣ черезъ вѣдпусты. А яку власть має св. Петро и его наслѣдники, таку власть має и Церковь, бо вони є головою Церкви. Отже Церковь католицка має власть надавати рѣжнѣ вѣдпусты и такъ черпаючи зъ невычерпаного скарбу заслугъ Ісуса Христа, Матери Божої и Святихъ сплачує за нась довги, якѣ мы затягнули передъ Богомъ нашими грѣхами.

(Продовження слѣдує).

Суггестія чи чудо.

(Се письмо надославъ до одної Редакцїї лѣкарь, Дръ Йосифъ Добрянський, що стало мешкає и ординує въ Ницєвъ, у Франції. Подаемо його майже безъ змѣнъ).

Є богато скептиківъ, якѣ не вѣрять въ духовне дѣланя та вyzдоровленя св. водою въ Люрдѣ, а приписують се вyzдоровленя лише суггестії! Опишу отже, якъ лѣкарь, слѣдуючий случай: Въ новембрѣ 1930. року возвано мене до знаного въ Ницєвъ редактора п. Евгена Рошъ, хорого на хроничну ваду серця, яка хоть невылѣчима, але зъ якою можна довго жити, перестерѣгаючи гигиенѣ-

чну диєту. При кінци мѣсяця фебруарія м. р. хорый почавъ доставати вѣдразу до ъди получену зъ нудностями и жаждою блюваня, до якого николи не приходить. Всѧкъ лѣки побуждають апетитъ... всѧкъ переконуваня ничего не помагаютъ... Хорый зъ великимъ обридженіемъ приймає денно ледви З горнятка молока зъ какао. Завѣзване конзилъюмъ-лѣкарѣвъ по докладныхъ оглядинахъ, не знайшовши въ организмѣ жадноѣ причины до такоѣ вѣдразы до ъди, прийшло до заключеня, що се обридженя полягає на психичнѣмъ тлѣ та порадило завѣзвати знаного въ Нѣцеъ магнетизера п. Англеса, щобы хорого гипнотизувавъ и сугестіовавъ до ъдженя. Хорого сугестіовано щоденно черезъ два тижнѣ, але безъ успѣху. Хорый высохъ и выглядавъ якъ кѣстякъ! Переконавшися, що житя гасне, порадивъ я родинѣ завѣзвати священика та приготовити його до св. сповѣди, що хорого дуже перестрашило -- умъ його працювавъ нормально... Але хорый высповѣдався та приготовився на смерть! При вѣдениахъ за кѣлька днївъ, хорый побачивши мене, зачавъ плакати та питати мене, чи нема вже жадного средства до його выратовання? Я вѣдповѣвъ йому, що лѣкарьска наука вже тутъ бессильна, але є ще одноке и послѣдне средство, яке може його выратувати, але не аптичне... Средство се мôгбы я йому дати лише тогды колибы бувъ переконаний про його щиру та глибоку христіянську вѣру. На се вѣдповѣвъ менѣ зъ слезами въ очахъ: „Тажъ я ничо іншого не роблю лише молюся та приготовляюся на смерть“. Вѣдповѣвъ я йому, що вы повиннѣ були вже давно умерти, але Господь Богъ хоче, щобы вы зъ правдивою щиросердечною вѣрою увѣрили въ Його прovidѣння, поправили свое житя и жили по Божому. На запитъ, що має робити, сказавъ я йому, щобы приготовився, щиро увѣривъ, а я принесу йому завтра неомильне средство, яке його уздоровить. Видѣвъ я, що розрада и надѣя увійшла въ нього, а його очи заискрилися, Прощавъ и благословивъ мене зъ сею мыслею вѣрою и надѣю, що завтра Господь Богъ його уздоровить. Другого дня пôшовъ я до хорого, взявши зъ собою фляшочку св. води зъ Люрду, яку привѣзъ менѣ братъ Леонтінъ въ р. 1928. Заставъ я його спокойнимъ, коло него однакъ нетикана філѣжанка чоколяды, бочувъ дальше вѣдразу до ъди та збиралося йому на блювоту. Запитавъ я його чи вѣритъ въ помочь Найсвятѣйшої Пренепорочної Матери Божої? Очі його залялися слезами и дрожачимъ голосомъ зъ покорою сказає: Вѣрю! Вставайте зъ лѣжка та вѣдмовимо разомъ, уклакнувши „Аве Марія“ (Богородице Дѣво)... Витягнувъ я його дуже ослабленого зъ лѣжка уклакъ при менѣ, а я при нѣмъ

и вѣдомили мы разомъ „Богородице Дѣво“, поволи голосно, щиро, зъ вѣрою и надѣю уздоровленя. По сконченой нашей спѣльнѣй молитвѣ налявъ я до скляночки воды зъ Люрду, подавъ хорошу який выпивъ еѣ зъ тревогою. По хвилѣ подавъ я йому побочъ нього стоячу чоколаду, выпивъ самъ зажадавъ буліонъ зъ яйцемъ... выпивъ, а тарѣлку вылизавъ, якъ зголоднѣлый песъ! Вѣдъ сего часу по нынѣшний день хорый стало жадає ъди и ъсть! Прибуло йому кольканайцять кило ваги, ходить, а навѣть выѣзжає! Чи въ тѣмъ случаю можна говорити о гипнозѣ, сугестїѣ? Всяке философованя устає! Тутъ кождый скептикъ мусить признати о чудовомъ дѣланю св. воды зъ Люрду.

Нѣцца 20 мая 1031.

Дръ Йосифъ Добрянський, ординуючий лѣкарь въ Нѣцци Rue Verdi 30.

Вѣдомый ученый про позагробове житя.

Одинъ зъ найславнѣйшихъ француськихъ астрономовъ проф. Моро въ одному зъ француськихъ часописовъ пише про позагробове житя ось що: Людина, яка не узнає можливости дальншого житя по смерти, є въ суперечности зъ высльдомъ новѣтныхъ природнихъ наукъ. Коли я тверджу, що въ се вѣрю, то довели мене до цього льогичнѣй висновки науковихъ дослѣдовъ...

Безумовно є такѣ, що менѣ скажуть: Якъ вы можете говорити такѣ нѣсенѣтницѣ? Адже жъ нѣхто не вернувъ ще зъ цеї невѣдомої країни! Але цей доказъ є дѣтвацкій и смѣшній.

Чи бачивъ хтось коли електричність? Нѣ. А не є такої людини, якабы не вѣрила въ істнуваня електричного току. Оглядавъ хтось колись атомъ? Нѣ. А ученъ въ нього вѣрять. Що бѣльше — кажуть, що око людське нѣколи не побачить атому. Можна отже повѣрити въ причину, коли бачиться еѣ наслѣдки. Колижъ прослѣдити важне поняття цього, що называемо „я“ — то находимо собѣ щось, що є безумовно нематеріальномъ природы.

И те саме нематеріальний елементъ, се таємниче „щось“ не гине вразъ зо смертю организму. Проти цього цѣлковитого знищеня виступає прецѣнь правило вѣчної енергії.

И такъ наука мусить попирати релїгію, а здогадну ворожнечу мѣжъ ними поширюють люди, якѣ не бачуть дальше ѹ глибоко.

Св. муч. Димитрію.

*Мъсто Солунське нынъ радъє,
Рожь збирає, що ихъ тамъ съє
Димитрій славный Мученикъ хвальный,
Мироточивый на земли.*

*Свѣту спасеня точить Вѣнъ миро,
За християнську Божиую впру
Кровь проливає, миро являє
Людямъ въ недуяхъ на цѣльбу.*

*Неустрашимый воинъ Христовий,
Бувъ Вѣнъ на муки всеїда ютovий,
Щобъ прославляти и величати
Спаса Иисуса въ свѣть стъмъ.*

*Списами вбите, мучене тѣло
Славою неба тутъ вже окрылось;
Точить щоденне миро спасенне,
Чуда премнои творить все.*

*О заступай насъ передъ небесnymъ,
Божимъ престоломъ; миромъ чудесnymъ
Змий насъ въпотребъ, дай намъ всъмъ въ небъ
Бога хвалити вразъ изъ Тобою.*

ДІЖИТЬ СВЯТЫХ

Заступникъ на мѣсяць Окtoberъ.

Святый Священомуч. Діонисій ареопагитъ.

Діонисій уродився вскорѣ по Рождествѣ Христовомъ. Воспитаный якъ найстаранийше въ языческой вѣрѣ, посвятився наукамъ, особенно философіѣ и астрономії. Въ тыхъ наукахъ поступивъ Діонисій такъ далеко, що бувъ свого часу однимъ изъ замъчательнѣйшихъ ученихъ астрономовъ и философовъ. Коли перебувавъ на наукахъ въ мѣстѣ Геліополисъ, наступила именно тогды мученича, смерть Ісуса Христа, якъ также ізвѣстне затмѣння сонця и землетрясеня, котрѣ супроводили ту страшенну хвилю. Діонисій будучи астрономомъ, познавъ, що то затмѣння не наступило въ обчислену пору и высказавъ отже памятнѣ слова, що Творець природы або терпить, або роспадається цѣлый составъ сотвореного свѣта.

Повернувши до мѣста Атенъ, Діонисій бувъ именованый членомъ найвишого судового трибунала, котрый назывався ареопагомъ, и для того вонъ называется ареопагитъ. Въ ту именно пору зайшовъ до сего мѣста св. апостоль Павель, котрый за призволенямъ старшини начавъ проповѣдати слово Боже въ ареопагу. Число вѣруючихъ увеличалося съ кождымъ днемъ, а межи ними бувъ также и Діонисій. Окрестившися, начавъ вонъ познавати чимъ разъ глубше Божѣ правды и вѣдбуваючи съ св. Павломъ апостольскѣ подорожи, просвѣтився його умъ до того степеня, що списавъ вонъ вѣдтакъ письма такъ глибоко ученѣ, що св. церковь причислила його до найлучшихъ церковныхъ писателївъ.

Коли въ мѣстѣ Атинахъ збѣльшилася христіянська громада, св. Павло посвятивъ Діонисія на епископа сего мѣста, и вонъ бувъ разомъ зъ апостолами на похоронѣ Пресвятої Дѣви Марії. Вѣдтакъ порадившися зъ св. Йоаномъ евангелистомъ, вѣдправився св. Діонисій до краю Галії, т. є. нынѣшної Франції, де зъ велиkimъ успѣхомъ проповѣдавъ слово Боже и построивъ много храмовъ Божихъ. Однако прийшовъ часъ, въ котрому за свои апостольскѣ труды мавъ перенести тяжкѣ муки, а вкінци и мученичу смерть, що и дѣйстно сталося. Яко старикъ, що числивъ

зверхъ сто лѣтъ, перетерпѣвъ вонъ тяжкѣ муки, середъ которыхъ величавъ славу Божу, а вѣдакъ положивъ свою голову пѣдъ топоръ. При смерти св. Діонисія случилося незвычайне чудо, именно: туловище Святого, по вѣдробаню головы, встало само, а взявши въ руки свою голову, занесло кусникъ за городъ и вложило святу голову въ руки одної праведної женщины, котра называлася Катула, а вѣдакъ упало. На томъ мѣстѣ построили познѣйше церковь въ честь св. Діонисія.

Мѣсячне намѣреня на мѣсяцъ Окtoberъ. Для членовъ Апостольства Молитвы.

Щоби вѣрники набожно и свято слухали Службы Божої.

Служба Божа се найсвятѣйша чиннѣсть у св. Церкви. Тамъ приноситься въ жертву самъ Господь нашъ Исусъ Христосъ. Та жертва є якбы повторенямъ тої жертвы, яку принѣсъ Исусъ Христосъ за нашѣ грѣхи на горѣ Голгофѣ, коли на хрестѣ пролявъ свою дорогоцѣнну Кровь за нашѣ грѣхи. Згадка на се повинна бы заохотити насъ христіянъ до набожного слуханя Службы Божої. Ми повиннѣ позирати на ту Службу святу такъ, якбы то мы стояли пѣдъ хрестомъ и власными очима позирали на смерть Розпято-го Христа. А на жаль христіяне забивають на те, що вони чинять и передъ кимъ вони стоять.

Вони безъ причины спѣзняються на Сл. Божу, а коли вже прийдуть, то заразъ выходять, або стають коло церкви, або коло дзвѣнницѣ. Тамъ говорять, смѣються и фиглюють, а въ церкви тоды приноситься жертва, а въ церкви голоситься Слово Боже, а въ церкви Христосъ Господь приноситься небесному Отцю. Чи се має бути богослуженя? Чи се слуханя Сл. Божої? Чи не радше се богохульство и образа самого Г. Бога?!

Коли мы ходимо на Сл. Божу порядочно, то повиннѣ єтакъ слухати, щоби зъ того вийшла слава Божа и щоби величати Бога. Ми, коли пойдемо до церкви повиннѣ лишити всѣ нашѣ журботы про газдѣство дома, а въ церкви заняться лише Г. Богомъ, щоби почтити Його въ покорѣ и въ сокрушеню серця.

Не маємо мы ходити на Сл. Божу анѣ на те, щоби другѣ попозирали на красу нашого одѣння, анѣ на те, щоби другѣ почули нашъ голосъ, анѣ на те, щоби попозирати на другихъ.

По друге на Службѣ Божої мы повиннѣ поводитися тихо и

побожно. Колько то молодыхъ людей позволяє собѣ на Сл. Божой на розмовы, на неприличнѣ фиглѣ, на смѣхи и тымъ соблазняютъ ближныхъ. Забувають вони на те, що стоить у св. Письмѣ „Мой домъ є домъ молитвы, а вы зробили його вертепомъ розбйникомъ“.

Въ конци будемо набожно слухати Сл. Божоѣ, якщо будемо позирати на те, що робить священикъ на престолѣ. При Евангелію повиннѣ мы ставати и уважно слухати словъ Господныхъ. При освяченю повиннѣ мы клякнути, зъединити нашѣ думки зъ думками священика и жертвуватися Богу разомъ зъ Исусомъ Христомъ. Мы повиннѣ Исуса Христа утаенного пôдъ видами хлѣба и вина величати и Йому вôддати поклонъ.

При св. Причастю мы повиннѣ духово причащатися, коли не причащаємося справдѣ; се значить: мы повиннѣ мати святе бажаня приняти Тѣло Исуса Христа якбы се було можливе.

Коли бы християне часто згадували на святостъ Сл. Божоѣ, то майже неможливою рѣчю буlobы, щобы вони поводилися на нѣй безъ ушанования.

Одинъ студентъ прийшовъ разъ до церкви и вклякъ коло молодого князя. Князь почавъ студента звѣдувати рѣжнѣ рѣчи; студентъ мовчавъ, а въ конци сказавъ: „Даруйте Ваша милость насъ учили въ церкви молитися, а не балакати“. Князь не образився симъ напомненямъ, але похваливъ чесногого студента.

Слухаймо отже Сл. Божоѣ и то набожно та свято, не лѣнуїмося зробити жертву для Г. Бога, не будьмо для Нього скупѣ, бо „хто съє скupo, скupo буде жати, а хто съє въ благословенствахъ, въ благословенствахъ буде жати“. (ІІ. Кор. 9. 6).

Ой тѣ попы!

Одинъ професоръ исторіѣ, зъ переконаня радикаль, кончивъ свої виклады звичайно тими словами: „Всьому виннѣ попы. Вони вôдъ въкôвъ ненавидѣли науку и штуку, а любили все зацофаня и темноту“.

Одного дня посля викладу прийшовъ до нього студентъ, добрий и талановитий хлопець, который не дався збити зъ пантелику.

— Пане професоръ — сказавъ — ци не булибы вы такъ добре розвязати колька сумнѣвôвъ, котрѣ обсѣли мене вôдъ часу, якъ слухаю вашихъ викладôвъ?

— Чому нѣ, добрый приятелю. Дуже радо. Про що росходиться?

— Лише колька питань, пане професоръ. Хто заховавъ намъ письма старыхъ класиковъ? Въ який способъ вони не загинули, коли въ середновѣчныхъ часахъ, коли то посля вашихъ выкладовъ, духовнѣ мали таку власть, варварство залляло цѣлый культурный свѣтъ?

— Монахи повѣдписували ихъ у своїхъ монастыряхъ и тымъ способомъ потрафили ихъ заховати.

— Монахи?

— Такъ монахи, особливо Венедиктины.

— Ахъ, тѣ попы! Тожъ то вони повѣдписували старъ письма и тымъ способомъ вратувати ихъ для нась! Мусѣла то бути велика и нелегка праця. Но и не одинъ певно набавився сухотъ середъ бібліотечныхъ пороховъ. Правда, то було ще тодѣ, коли укоронованѣ головы не вмѣли навить подпісатися. Дивнѣ то часы и дивнѣ тѣ монахи, що мали охоту переписувати буква по буквѣ старъ поганськѣ письма. Справдѣ, огиднѣ попы!

— А дозвольте, пане професоръ, ще одно питаня: Чи то правда, що безъ нихъ, тихъ огидныхъ поповъ, не малибы мы такожъ нѣ Колюмба. (Славный морякъ, що вѣдкравъ Америку), нѣ Васко да Гамо? (Славный морякъ що вѣдкравъ новѣ землѣ). Бо кажуть, що то одинъ монахъ нарисувавъ ще въ роцѣ 1450 ту славну мапу, котрою опосля послуговався Колюмбъ.

— Такъ, то правда, але таку мапу мôгъ нарисувати и хто інший.

— То розумѣється. Бо чому жбы якразъ попамъ мали приходити такѣ помислы на голову? Але я читавъ такожъ, що мѣсто незграбныхъ та непрактичныхъ римськихъ циферъ, одинъ Папа впровадивъ до аритметики арабскѣ числа.

— Папа Силвesterъ II. бувбы то зробивъ и хто інший. Але що, коли Папы завсѣди и всюды пхалися на передъ.

— Говорять такожъ, що и лунету (далековидъ) та телескопъ вынайшовъ якийсь священикъ. Але може то неправда, бо священики люблять присвоювати собѣ рѣжнѣ рѣчи.

— Нѣ, то правда. Францишканинъ Рогеръ Баконъ вынайшовъ тѣ рѣчи.

— А то проклятый пôпъ. Коли в ôнъ властиво живъ?

— Умеръ въ роцѣ 1294.

— О вчасно бувъ в ôнъ вже поступовимъ, правда? — Але

ще щось. Мабуть и священикъ перший доказавъ, що земля сбертається довколо сонця?

— Такъ, Микола Коперникъ.

— Перепрошую васъ, пане професоръ. Чому то историки называютъ часъ, коли наука, штука и литература були въ найбôльшомъ роззвитѣ, золотымъ часомъ Льва X.?

— Бо папа Левъ X. бувъ правдивымъ покровителемъ ученыхъ и артистовъ того часу.

— Що, Папа покровителемъ цивѣлѣзаціѣ?

— Ей здається, менѣ мой хлопче, що ты зъ мене кепкуєшъ.

— Та звôдки! То всьо тôльки сумнѣви. Я ничего такъ не бажаю, якъ припняти попамъ латку, що вони були и є зацофанцями та ворогами просвѣты и науки, але тѣ сумнѣви не дають менѣ спокою. Чи правда се, пане професоръ, що першъ безплатнъ школы утворивъ де ля Саль?

— Такъ є, Французъ де ля Саль.

— Священикъ?

— Священикъ!

— И що першимъ, що занявся глухонѣмыми, бувъ Испанець, священикъ Петро де Понте?..

— Прошу не гнѣватися, пане професоръ! Що я тому виненъ, що тѣ попы не дають менѣ спокою. Бо я читавъ ще бôльше. Я читавъ въ исторіѣ, що монахъ Бертолдъ Шварцъ вынайшовъ стрѣльний порохъ, монахъ Гідо д'Ареццо музичну скалю и пôдставовѣ правила науки про гармонію, монахъ Тегерусъ въ Баварії около року 1000 малярство на склѣ, Исусовець Кавальєрі полихромію, Исусовець Секкі спектральну аналъзу...

— Досить до перуна! Теперъ вже добре виджу, що ты собѣ зъ мене кепкуєшъ!

— А правда, правда! Перший громозвôдъ вынайшовъ не Франклѣнъ, але монахъ зъ Чина Примонстратенсôвъ Прокопъ Дивишъ роцѣ 1754.

— Мовчи, ты балакуне!

— Найбôльшимъ знатокомъ языковъ нашихъ часобъ бувъ кардиналь Мецофантъ.

— Сейчасъ выносися менѣ!

— А въ якомъ напрямѣ? Може то вамъ сказать діяконъ Фляфіо Джооя. Вонь то значно ульпшивъ компасъ ще въ р. 1300.

— Ты цѣлкомъ здурѣвъ и маєшъ розпалену голову!

— Якъ щоби я запалився, то мусълабы прийти сикавка, щоби

згасити пожаръ. А сикавку вынайшли першъ монахи Цистерсы, а Париськѣ Капуцины ажъ до сѣмнайцятого столѣття творили одино-ку пожарну сторожу.

— Якъ не замовкнешь, то вылетишъ!

— Может у воздушнѣ просторы? Правда, пердший баллонъ вынайшовъ монахъ Бертолльдъ Гусманъ, котрый въ роцѣ 1720 въ присутности цѣлого португальского двора унѣсся у воздухи. — Чого вы шукаете пане професоръ? Может окуляробъ? То такожъ вынаходъ „поповъ“. Окуляри вынайшовъ въ 13 столѣтю Домѣниканинъ Александръ Спѣна. Чи спѣшно вамъ такъ, що глядите на годинникъ. Годинникъ тѣ такожъ вынаходъ священниковъ. Годинникъ маємо вѣдъ церковного историка Касиодора (505 р.) а улѣпшивъ його Гербертъ, познѣйший Папа Сильвестеръ II. — Но теперь уже йду. Ось бачу, що свѣтяться газовѣ лямпы. Певно вы, пане професоръ, знаєте, що газове квѣтло вынайшли Єзуїты въ Англіѣ въ р. 1794. — До побаченя, пане професоръ. — Що и роверь маєте? Його тажъ вынайшовъ священикъ Пѣнатонъ, що ще въ роцѣ 1845. Іздивъ на ровенѣ.

— Перепрошую ще разъ? Але правда остане все правою и только одну правду повиненъ голосити ученый професоръ!

НОВОСІЙ

Передсмертный листъ безбожника.

Провѣдникъ французкихъ вѣльнодумцѣвъ Боганъ написавъ передъ смертю до свого приятеля Густава Ерве листъ такого змѣсту: „Дорогий Друже! Стою на пороэѣ гробу. Знаєшъ, що я чрезъ цѣле мое житя, вѣдъ дѣтины почавши, высмѣвавъ релігію. Одначе теперь, коли смерть стоить передъ мною, вызнаю, що я дуже помилявся и що мы спричинили для краю богато зла. Я теперь певный того, що неможливо побудувати суспольне житя на ґрунтѣ матеріялизму и атеизму. Хочъ релігійне выясненя таємниць окружаючихъ насъ зъ усѣхъ усюдовъ для нашого бѣдного розуму не цѣлкомъ ясне и не кидається у очи, але выясненя вѣльнодумцѣвъ и безбожниківъ ще бôльше неясне ще менше певне и далеко менше пот්шаюче. Колибъ я бувъ передъ тымъ свѣдомый сеѣ правды, то я бувбы поширявъ єѣ безъ огляду на се, що про мене скажуть. Уповажняю Тебе оголосити се, що я публично заявивъ“. („Ді Шілдвахе“ зъ 29. VIII. 1931).

У Мукачевѣ до монастыря на Чернечой Горѣ зголосилося велике число кандидатовъ на монаховъ (черцѣвъ). Славити Бога, що число покликань росте, що означає такожъ зростъ духовного житя нашого народу! Новиціять числити теперъ понадъ 30 особъ зъ того 22 приготовляється на священниківъ. Хоть се число є пот්шаюче, однакъ єще за мале, коли глянемо на душевнѣ потребы Підкарпатя. „Жатва велика, а роботниковъ мало.“

На Успеніє Матери Божої на Чернечой Горѣ, приступило до св. сповѣди и святого Причастія дуже велике число людей, хоть хвиля була слотлива, хоть схизматики баламутили народъ кажучи, що монастырь мають перебрати схизматицькъ монахи, однакъ число сповѣдей и св. Причасть дойшло до 10.000 (точно 9.989).

Новий монастирь Чина ОО. Редемптористовъ грекокат. въ Михаловцяхъ. 7-го септембра того року посвятивъ Єго Превосх. Магре Александръ Стойка капитуларный викарій епархії мукачевської новий, модерно поставленый монастирь чина оо. Редемптористовъ въ Михаловцяхъ на Словачинѣ. Поставленя того справдѣ красного монастыря є заслугою Впр. о. Методія Трчки, игумена, чоловѣка высокоинте-

лигентного и надзвычайно симпатичного. Підъ його проводомъ чинъ вже бѣльше мисій давъ нашему народови и всюды здобувъ найбѣльшу пошану.

7 дѣтей на Службу для Бога вѣдала одна мати зъ Шикаго въ Америцѣ, що передъ колькома тижднями померла. Називалася вона Гертруда Форстъ. Мала вона шѣснайцятеро дѣтей, а зъ помѣжъ нихъ семеро вѣдала на службу для Бога. 6 дѣвчатъ вступило до монастыря, а одинъ хлопець ставъ священикомъ и є головнымъ проводникомъ духовныхъ вправъ. А колько то нашихъ матерей на вѣть спинює и вѣдягає своихъ дѣтей вѣдь монашого житя.

Сколько дѣтей сидить у совѣтськихъ вязницяхъ? Урядово оголошено въ Москвѣ, що въ совѣтськихъ вязницяхъ (кромѣ тихъ, що въ Сибірѣ и на Дальному Сходѣ) находиться теперъ 12.729 дѣтей въ рокахъ вѣдь 12 до 15. Много зъ тихъ дѣтей запроторила чека (комуністична жандармерія) за контрреволуційну дѣяльність.

Свят. Отець дів'ядавши про страшне знищеня, яке заподіяла повѣнь въ Китаю, минувшого мѣсяця, выславъ для нихъ \$ 12.000,00 на руки Апостольскаго Делегата зъ просьбою, щобы сей роздѣливъ съ грошемъ помѣжъ найбѣльше потерпѣвшихъ китайцівъ.

Выдавництво Чина св. Василія Великого въ Ужгородъ
поручає слѣдуючъ книжки:

Молитвеник христіянської родини. Оправлений в полотно 18 Кч.
з поштовою засилкою 22 Кч.

Голос душі. Молитвеник для членів Апостольства Молитви;
оправлений в полотно 20 Кч, з поштовою засилкою 22 Кч.

Молитвеник для укр. католицького народу. Оправ. в полотно
12·50 Кч з поштовою засилкою 13·70 Кч.

Кровава Незабудька або Хрестна дорога Спасителя містить
читання і молитви о Страстях Христових. Ціна 6 Кч, з поcht. 7 Кч.

Хвалите Господа. Молитвеничок для інтелігенції, печатаний
на 2 фарби, маленького формату 6×10. Ціна 13 Кч, з
поштою 13·80Кч.

Церковні Пісні (з нотами), містить 301 пісень. Ціна 20 з поч-
тою 21·20 Кч.

Коляди (з нотами). Містить 80 коляд.. Ціна 12. з поcht. 12·80 Кч

Коляди (без нот). Містить 52 коляд Ціна 3·20, з пот. 3·80 Кч.

За всіх молишися Благая. 31 наук на місяць май. Брошура
20 Кч з поштовою засилкою 22 Кч.

Хліб життя. 31 проповідей про любов Ісуса Христа в Найсв.
Євхаристії. Брошура 33 Кч. з поcht. засилкою 37 Кч.

Гомілайні науки на неділі (на зачалах Апостолів). Брошура
40 Кч, з поштовою засилкою 44 Кч.

Великопосні проповіди. Ціна 5 Кч з поcht. засилкою 5·80 Кч.

Популярні катехитичні проповіди для католицького народу.
Часть I. Про віру Часть II. Про надію и любовь. Кожда часть творить
творить окрему книжку. Теми проповідей дуже актуальні.

Ціна по 20 Кч. за один прим. з поштою 21·80 Кч.

Божественний Спаситель. Нарис житя Ісуса Христа. Брошу-
ра 24 Кч, з поштовою засилкою 28 Кч.

Надгробні слова. Брошура 5 Кч, з поштов. засилкою 5·70 Кч

Подруже право в новім кодексі церковнім зладив Д-р Г.
Лакота епископ-помічник в Перемишли Ціна 22 Кч, з поcht. 24 Кч

Католицький катехизм, Д-р Шлираго. Часть I. II., и III.

В I. часті широко виложена наука св. кат. віри, в II. говориться про на-
уку обичаїв а в III. виложена наука, про Средства ласки. Книжки брошу-
ровані, кожда окремо. Ціна їх така:

Ч. I. и II. по 20 Кч, з поcht. 24 Кч. III. 18 Кч, з поcht. 22·Кч.

Історія біблійна Старого завіта ч. I. і II. Ціна одної книжки
брош. 14 Кч, з поcht. засилкою 18 Кч.

У Стіл Учителя містить 204 читань для священиків стор. 380.
Ціна 16 Кч, з поштовою засилкою 17·20 Кч.

Вічні правила. Брошура 10 Кч., з поcht. засилкою 11·20 Кч.

Сім слів І. Христа на Хресті. Брошура 7·20 Кч, з поштовою
засилкою 8 Кч

Христіянська невіста. Брошура 6·50 Кч., з поcht. засилкою 7·30 Кч.

Геройська любовь. Повість з середновічних часів, брошура
5 Кч, з поштовою засилкою 5·80 Кч.

Основні правила провідник житя для христіянських родин. Ціна
2 Кч, з поштою 2·60 Кч.

СІІ КНИГИ ПЕЧАТАНИ ФОНЕТИЧНЫМЪ ПРАВОПИСОМЪ.

НА МАЛЬОВАНЯ ЦЕРКВИ, ИКОНОСТАСЪ, И ПРЕСТОЛЬ
ПРЕСВЯТОГО СЕРДЦА ХРИСТОВОГО ЖЕРТВОВАЛИ;

Кепаничъ Елена 50 кч. — Остафъ Елена 40 кч. — Н. Н. 20
кч. — Н. Н. 50 кч. — Петро Коссей 33·50 кч. — Олга К. 33·50
кч. — Ева К. 33·50 кч. — Н. Н. 50 кч. — Миговичъ Иванъ 150 кч.

Щедрымъ жертвователямъ най стократно вынагородить Пре-
святе Серце Господа Иисуса.

До нашихъ предплатникôвъ.

Въ семъ числѣ „Благовѣстника“ засылаємо
кождому предплатнику почтовый чекъ, для
засланя предплаты. Подакотръ предплатники
вже прислали свою предплату, за то имъ щи-
ро дякуємо. Тыхъ котръ єще не прислали, ду-
же просимо, чимскорше прислати.

Уже вийшла книга за якою отъ довшого
часу многіи люди звѣдують:

ПРОСТОРЪНІЕ

по преданію иноковъ Чина св. Василія Великого области
Карпаторуской, на ирмологійніи ноты списавъ о. Іоакимъ
Хома протоігумень ЧСВВ.

Книга сія содержить все, что спъвается отмѣнно,
якъ въ Ирмологіонѣ. Книга въ 4⁰, стор. 182, на добромъ
папери безъ переплету стоить 120 Кч. уже зъ портомъ;
оправленый въ полотно 136 Кч., въ повкожу 145 Кч.,
въ кожу 180 Кч. уже зъ портомъ.

Накладъ книги есть дуже маленький тому кто хоче
сію книгу приобрѣсти, най спѣшится забештельовать собѣ.
При замовленію треба адресовати такъ: Выдавництво Чина св. В.В. въ Ужгородъ